

stemt Formening om, at en Kirkeforfatning maatte komme istand. Saaledes, som det har udviklet sig nu, have vi seet, at samtlige vore Cultusministere, de kommende hver Gang i høiere Grad end de forsvindende, med Hensyn til folkekirkelige Forslag ligeoverfor Rigsdagen have anseet sig tvungne og bundne til at maatte høre Biskopperne; og endelig er det kommet dertil, at de ogsaa ere tvungne til at maatte høre Landemoderne. Vi have saa ofte hørt sige fra den ærede Cultusminister, at det og det kunde han ikke sige Noget om for Diebliffet, da han først maatte høre Landemoderne og indhente Betænkning fra Biskopperne, og det vilde da først vise sig, om der kunde gjøres Noget ved Sagen og hvad der kunde gjøres — jeg vil navnlig benytte det her foreliggende Forslag til at vise, hvilken Stilling den lovgivende Magt for Diebliffet indtager.

Forslaget om et Kirkeaad er fremkommet fra den Forsamling, som Cultusministeren lod sammenkalde for de af Rigsdagen bevilgede Penge, og den har varmt anbefalet et saadant Kirkeaad. Den nuværende Cultusminister var Medlem af denne Forsamling, og var med i den Majoritet, som stærkt anbefalede Dannelsen af et Kirkeaad. Da adskillige Mænd senere traadte sammen, hvoraf nogle vare Medlemmer af Rigsdagen, og andre ikke, og meente at kunne bringe Sagen et Skridt fremad ved at prøve, hvorvidt de kunde enes om Noget, som de meente kunde være passende, da erklærede den ærede Cultusminister, at han i det Væsentlige deelte disse Mænds Betragtninger af Sagen, men at han ikke kunde gjøre Noget ved den, førend han havde hørt Landemoderne og Biskopperne. Uagtet han blev gjort opmærksom paa, at disse for meget saa Nar siden vare hørte, og uagtet han var gjort opmærksom paa, at en Forsamling senere havde været sammenkaldt og udtalt sig om Sagen, saa troede han dog ikke at kunne fremlægge et Forslag, som han selv erklærede i det Væsentlige at billige, uden paany at høre Landemoderne og Biskopperne, og da de ovenomtalte Mænd bemærkede, at det maastee vilde være en Hindring for Forslaget — man kjender jo den geistlige Corporationsaad, det er den værste

af alle Corporationsaander, og som følge deraf kunde man nok forudsee, hvorledes dens Udtalelse vilde blive — saa meente den ærede Minister, at man vanskelig kunde sige noget Nyt om denne Sag, og af alt det, der hidtil var sagt, var der ikke Noget, der kunde bevæge ham til at fravige sin Mening. Men efter at nu Landemoderne ere hørte, har den ærede Minister fundet, at han ikke kan fremme Sagen. See, saaledes er den nærværende Forfatning, at vedkommende Minister finder sig bunden og tvungen til at høre Landemoderne og Biskopperne; og, naar de eensidig erklære sig imod en Sag, saa finder han, at han maa lade den falde, uagtet han selv anseer den for rigtig, og i det Væsentlige deler Mening med Andre om den. Naar det nu forholder sig saaledes, saa forekommer det mig, at man vel kan komme til at indrømme, at et Kirkeaad — naturligviis ikke ethvert Kirkeaad — vil kunne være bedre end den nuværende Stilling. Naar et Kirkeaad, hvori Biskopper og Provster sidde, er nødt til at forhandle med et lige Antal Lægmand, saa vil den stærke geistlige Corporationsaad under Forhandlingerne lide endeel Afbræk, den vil blive paavirket saa stærkt, at den ikke vil komme til saadanne Uttringer, som den, staaende ene og besluttende ene vil komme til; men dernæst vil Lægmands Betragtningen ogsaa staae ved Siden af de Geistliges, og naar Kirkeaadet, vel at mærke, kun har raadgivende Stemme, saa vil den lovgivende Magt, naar den har Erklæring fra et saadant Aaad liggende for sig, altid overfor Corporationsaanden vinde Styrke ved hvad der fremkommer fra Lægmands Side i samme Anledning. Dersom man nu siger: men naar Geistligheden bliver i Majoritet, vil der ikke komme noget Botum fra Minoriteten, hvori den gjør sine Betragtninger gjældende, saa siger jeg, dersom man troer, at der i en saadan Forsamling kunde blive Eenstemmighed for en Sag, saa maa man dog gaae ud fra, at den ikke vil være farlig. Jeg mener altsaa, at Uttringerne fra den geistlige Deel af dette Aaad da vilde blive ganske anderledes, end de nu ere, da den staaer ene og beslutter ene, og der vilde i de fleste Tilfælde, naar Sagen bliver fremsat fra Lægmands Standpunkt, fremkomme Uttrin-